

Täysistunto

Tiistai 24.11.2020 klo 14.00—19.03

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi esittävän taiteen edistämisestä sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 132/2020 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 10/2020 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 10/2020 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Esittelypuheenvuoro, valiokunnan puheenjohtaja Risikko.

Keskustelu

16.47 **Paula Risikko kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyseessä on tosiaan hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi esittävän taiteen edistämisestä sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.

”Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki esittävän taiteen edistämisestä, joka korvaisi nykyisen teatteri- ja orkesterilain. Lisäksi muutettaisiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia esittävän taiteen valtionosuutta koskevien säännösten osalta.” Ja tämä tuli monesti meidän valiokunnassa esille, että tätä lakia on todella odotettu.

”Sivistysvaliokunta toteaa, että hallituksen esityksen tarkoitus laajentaa esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän soveltamisalaa on erittäin kannatettava. Lain soveltamisalaan kuuluva esittävä taide määritellään väljästi, mikä mahdollistaa esittävän taiteen tukemisen nykyistä laajemmin. Valiokunta pitää erinomaisena myös esityksen tavoitetta lisätä valtionosuusjärjestelmän joustavuutta ja läpinäkyvyyttä.”

”Uudistuksessa valtionosuusjärjestelmän peruseräpäätökset eivät muutu nykyisestään. Valtionosuusrahoituksen kohdentumisen ja oikeudenmukaisuuden vuoksi on perusteltua, että yksikköhintojen laskeminen perustuu jatkossakin taidelaitosten toiminnasta aiheutuneisiin toteutuneisiin käyttökustannuksiin ja jakajana käytetään laitosten saman kalenterivuoden todellista henkilötöyvuosien määrää. Tällöin valtionosuuden määrä noudattaa kustannustasoa ja henkilötöyvuosia koskien toiminnan volyymin määrää.”

”Valiokunta katsoo, että hallituksen esitys hyödyttää esittävän taiteen tekijöitä ja lisää sen myötä taiteeseen osallistumisen mahdollisuuksia. Uudistuksella on siten sivistyksellisten oikeuksien toteutumista vahvistava vaikutus.”

”Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella sivistysvaliokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä huomautuksin ja muutosehdotuksin.”

Pöytäkirjan asiakohta PTK 150/2020 vp

Ja muutama sana vielä tähän loppuun. Tämä meidän mietintö on pitkäkin, ja todella on näitä muutoksia sitten tehty.

”Valiokunta yhtyy asiantuntijakuulemisessa laajasti esitettyyn näkemykseen, että ehdotettu esittävän taiteen valtionosuusuudistus on tärkeää saada valmiiksi mahdollisimman pian. Valiokunta pitää tärkeänä, että julkisen talouden suunnitelmassa varattu lisärahoitus tulee koko esittävän taiteen toimialan kehittämisen hyödyksi kulttuurista rikkautta ja monimuotoisuutta edelleen vahvistaen.”

”Valiokunta tunnistaa eräitä tekijöitä, jotka voivat tulevaisuudessa aiheuttaa muutospainetta esittävän taiteen rahoitusmalliin. Muun muassa esittävä taide kehittynee edelleen esimerkiksi virtuaalisen esittämisen, mediataiteen ja erilaisten monitaiteisten esitysmuotojen, kuten performanssin, esitystaiteen ja lavarunouden, myötä. Lisäksi esittävän taiteen toimintakenttää uudistavien tuotantoalustojen mahdollisuuksien huomioiminen on tärkeää.”

”Ehdotetun lainsäädännön mahdollisimman ripeän toimeenpanon mahdollistamiseksi valiokunta ehdottaa, että 1. lakiehdotukseen lisätään voimaantulosäännös. Uusi voimaantulosäännös tarvitaan myös 2. lakiehdotukseen, jotta eräät teatteri- ja orkesterilain nojalla myönnetty valtionavustukset voidaan ottaa huomioon ehdotettua lainsäädäntöä toimeenpantaessa samalla tavoin kuin ne olisi huomioon otettu ilman lainsäädännön muuttamista. Valiokunta pitää tarpeellisenä tehdä eräitä täsmennyksiä ja korjauksia myös 2. lakiehdotukseen.”

Ja sitten meillä on siellä vielä erillinen 3. lakiehdotus, jossa on oma uusi pykälänsä. Kaikki löytyy siis tarkemmin tämän mietinnön yksityiskohtaisista perusteluista ja näistä lakipykälistä. Kannattaa niihin tosiaan tutustua.

Tässä meidän mietinnössä on myös yksi vastalause, mutta erittäin hyvässä hengessä on tehty kaikki. — Kiitos.

16.52 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa puhemies! Esittävän taiteen valtionosuusuudistusta on rakennettu pitkään ja hartaasti yli vaalikausien. Kannan kiitollisuutta siitä, että olemme nyt tässä kohtaa. Uudistus on tiede- ja kulttuuriministerin vastuulla, ja valtiosihteeri Puumala on johtanut valmistelemaa työryhmää. Ja hyvää työtä onkin tehty. Esitystä on valmisteltu toimijakenttää laajasti kuunnellen, kuten pitääkin.

Esittävä taide määritellään siis nyt entistä avarammin. Uudistuksen myötä teatteri- ja orkesteritoiminnan lisäksi valtionosuuden piiriin voivat päästä esimerkiksi sirkus- ja tanssitaide, kuorot, oopperat ja operetit. Vuosien varrella nuoret, uuden sukupolven tekijät ovat monipuolistaneet käsitystämme esittävästä taiteesta. Uudistukseen varatulla 10 miljoonan euron lisärahoituksella varmistetaan, että voimme vaalia perinteitä samalla, kun mahdollistamme uusien alojen ja toimijoiden pääsyn valtionosuuden piiriin. Esitys on paitsi kummarrus tunnustetuille toimijoille myös aikaan reagoiva ja sopeutuva.

Uudistuksen myötä esittävän taiteen jokaiselle toimijalle tehdään monivuotinen rahoitussuunnitelma. Tällä tuetaan rahoituksen ennakoitavuutta ja toiminnan pitkäjänteisyyttä. Yksi tärkeimmistä ja hyvin kannatettavista tavoitteista on tukea alueellisesti kattavan kulttuuripalveluverkoston säilymistä ja kehittymistä. Esittävän taiteen tarjonta luo elinvoimaa ympäri Suomen. Voimme olla kaikki ylpeitä siitä, miten laadukasta ja monipuolista esittävän taiteen tarjontaa meillä on eri puolilla Suomea.

Puhemies! Valitettavasti koronarajoitusten vuoksi moni meistä huomaa esittävän taiteen jättämän aukon. Esimerkiksi teatterit ovat pitkään joutuneet toimimaan puolivaloilla,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 150/2020 vp

ja valitettavasti täällä Helsingissäkin on ajautettu taas tilanteeseen, jossa jälleen on jouduttu sulkemaan ovet. Koronan mukanaan tuomien rajoitusten myötä moni meistä on ollut ilman esittävää taidetta. Sen puuttuminen on muistuttanut meitä siitä, kuinka paljon iloa se tuo ja kuinka paljon se nostaa elämänlaatua. Taiteella ja kulttuurilla on merkillinen voima.

Myös sivistysvaliokunta tuo esille huolensa siitä, että epidemian aika on osoittanut kulttuuritoimijoiden tulonmuodostuksen ja ammatinharjoittamisen edellytysten haavoittuvuuden. Kriisi on vaikeuttanut kulttuurialan työntekijöiden toimeentulomahdollisuuksia ennennäkemättömällä tavalla. Esitysten, konserttien ja erilaisten keikkojen peruutusten takia moni kulttuurialalla toimiva on joutunut vaille työtä.

Myös muita huolia on ilmaantunut. Esittävän taiteen valtionosuusrahoituksesta noin puolet on tullut veikkausvoittovaroista, ja rahapelitoiminnan tuottojen mahdollinen pysyvä lasku heikentää ammattimaisten kulttuuripalveluiden alueellista saatavuutta, joka on sitä koskevan valtionosuusjärjestelmän keskeinen peruste. Myös kuntatalouden vaikeudet vaikuttavat kuntien mahdollisuuksiin rahoittaa taide- ja kulttuurialan toimijoita. Siksi sivistysvaliokunta painottaa, että kulttuurialan julkinen rahoitus tulee turvata siten, että se on ennakoitavaa, ennustettavaa ja määrältään riittävää.

Puhemies! Esitystä on tosiaan tarkasteltu valiokunnassa huolella. Hallituksen esityksen tarkoitus laajentaa esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän soveltamisalaa on erittäin kannatettava. Esitys on siten hyvin tarpeellinen. Kiitos siitä.

16.56 Mikko Ollikainen r: Ärade fru talman, arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys esittävän taiteen edistämisestä sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen muuttamisesta on kannatettava, ja kuten tässä mainittiin, niin sitä on odotettu aika paljon. Lain avulla turvataan nyt osaltaan sivistyksen ja osittain myös kielten tasavertaisuutta. Svenska Teaternin asema ruotsinkielisessä teatterikentässä on monessa suhteessa samankaltainen kuin Suomen kansallisteatterin asema. On hyvä, että myös ruotsinkielisen teatteritoiminnan on nyt katsottu olevan valtakunnallisesti merkittävää teatteritoimintaa ja että myös toisen kansalliskielen toiminta näin ollen turvataan.

Det är väldigt glädjande att Svenska Teatern nu, i och med detta förslag, får sin plats som nationalscen. Mycket bra — det tycker jag hör till, att man i ett civiliserat land med två nationalspråk har en nationalteaterscen för båda språkgrupperna.

I denna stora helhet finns massor med olika delar som kan stödjas. En hel del har framkommit i de tidigare talturerna. Bland annat kommer fler genrer inom scenkonsten nu att vara stödberättigade. Fältet har varit väldigt månt om att den här lagen kommer att ändras.

Personligen tycker jag att fördelningen av de behovsprövade medlen för teatrarna är bra eftersom de bland annat gynnar barnteater och teater för minoriteter. Här finns naturligtvis fler parametrar.

Arvoisa rouva puhemies! Haluan nostaa esiin ongelmakohdan liittyen lakiesityksessä käytettyyn ruotsinkieliseen termiin ”performativ konst”, esittävä taide. Se näkyy esimerkiksi lain ruotsinkielisessä nimessä. Lain valmistelussa on huomattu, että termin kääntäminen ruotsiksi on osoittautunut haasteelliseksi. Myös Kotus, Kotimaisten kielten keskus, on lausunnoissaan sivistysvaliokunnalle todennut, että kyseinen termi on ongelmallinen.

”Performativ konst” ei ole vakiintunut ruotsin kielessä, ja sitä käytetään useimmiten toisessa merkityksessä kuin mitä tällä lakiesityksellä tarkoitetaan. Näin ollen termi tulisi kor-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 150/2020 vp

vata sanalla ”scenkonst”, eli ”lagen om scenkonst”. Tästä meillä on sivistysvaliokunnan mietinnössä vahva suositus eduskunnan kielenkääntäjille ja ruotsin kielen toimistolle.

I regeringens förslag heter denna lag främjande av performativ konst. Detta har vi reagerat på i kulturutskottet. Bland annat på inrådan av Kotus, Institutet för de inhemska språken, är begreppet performativ konst utmanande. Hellre förespråkas scenkonst, vilket jag själv också föredrar. I kulturutskottets betänkande har vi lyft upp detta och uppmanar riksdagens översättningsenhet att byta namnet på lagen till lagen om scenkonst.

17.00 Rami Lehto ps: Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessäkin nyt tulee selville, että näitä valtionosuuksia taas korotetaan. Nämähän tehdään velkarahalla, samaan aikaan kun muutakin menoa on ja korona jyllää. Nyt taas teattereille ja orkestereille laitetaan lisää rahaa miljoonia, ja valtionosuuksia tässä nyt vähän muokataan, jonkun verran. Minä tuon nyt esimerkin tästä, että kun näitä valtionosuuksia jaetaan tietyn verran ja vaaditaan, että kaupunginteattereilla ja kaupunginorkestereilla pitää olla tietty henkilötyövuodet ja tietty määrä työntekijöitä siellä, niin velkarahalla sitten kunnat joutuvat pitämään kalliita orkestereita ja teattereita yllä, että ne saavat näitä valtionosuuksia, mitä valtiokin sitten velkarahalla ylläpitää ja tukee. Meillä Lahdessakin nyt nostettiin taas miljoonilla teatterin ja orkesterin tukia, jotta me saamme näitä valtion tukia. Elikkä kaupunki ottaa velkaa, että me saamme pidettyä tietyn tason, että me saamme tietyn verran valtion rahoitusta. Tämä on hirveä kierre, missä koko ajan laitetaan vain lisää rahaa, mutta kumminkaan ne kävijämäärät eivät lisäänty.

Sitten täällä on tämä korotettu valtionosuusprosentti Svenska Teaternille ja Tampereen Työväen Teatterille. Ei tämä nyt ole sitten tasapuolista, kun muitakin teattereita ja orkestereita on, että kaksi teatteria saa sen sitten automaattisesti korotettuna.

Sitten lakiesityksessä vaaditaan, että toimintayksikön toiminnan pitäisi olla ammattimaista ja vakinaista. Käytännössä sitten on — eikös ole? — niin, että kesäteatterit eivät tule saamaan näitä valtion tukia tätä kautta, kerta tässä on nämä vaatimukset ja harva kesäteatteri pysyy toiminnassa talvella, ne aina laitetaan jäähyllä siksi aikaa.

Sitten lakiesityksessä esitetään, että toimintayksiköiden käyttökustannuksiin myönnettävän valtionosuuden tavoitteena on edistää taiteen monimuotoisuutta ja kulttuurin monimuotoisuutta, eli kulttuurin tavoitteita ohjataan poliittisesti. Eikö niiden kuulijoiden pitäisi määrätä, mihin suuntaan ja minkälaista taidetta tehdään ja mikä kiinnostaa, mikä taas toisi niitä katselijoita ja rahaa sinne teattereihin, ettei tarvitsisi niin paljon valtion tukea näitä?

17.03 Anders Norrback r: Ärade talman! I går hade samkommunstämmen för SÖFUK, som upprätthåller Wasa Teater, sin stämma, och det var ganska dystra tider: Ekonomin ser inte lovande ut. Vi har en nyrenoverad teater, man har skruvat bort varannan stol. Men det fanns en glädjande punkt när vår teaterchef redogjorde för läget på teatern, och det var just det lagförslag som vi diskuterar här nu och som finns till beslut. Det här är ett bevis för att vi har en förankring på fältet för den här lagen och dess innehåll. Det som också är glädjande — inte bara glädjande utan nödvändigt — är förstås att Svenska Teaterns roll befästs genom att den i princip likställs med de övriga nationalscenerna. Det här är viktigt för hela Finland, för det tvåspråkiga Finland, och det är viktigt också för det svenska språket och den finlandssvenska identiteten. Det här är någonting vi ska vara stolta över.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 150/2020 vp

Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys laiksi esittävän taiteen edistämisestä sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta on erittäin tervetullut. Uusi laki huomioi teatterikentältä tulleet huomiot, niin kuin ruotsiksi painotinkin, rahoitusta koskien. Uusi rahoitusmalli antaa mahdollisuuden pitkäjänteiseen työhön niin, että toimintaa voidaan suunnitella pidemmällä tähtäimellä. Kiitos hallitukselle ja kiitos valiokunnalle hyvästä tehdystä työstä.

17.05 Eeva-Johanna Eloranta sd: Arvoisa puhemies! On hyvä, että tämä esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistamista koskeva niin sanottu VOS-laki on nyt meiltä täältä eduskunnasta valmistumassa. Vanha teatteri- ja orkesterilaki on jo aikansa elänyt ja on pitkään kaivannut uudistusta. Esittävän taiteen laitokset ovat suurelta osin kunnallisia tai kuntien rahoittamia toimijoita, ja valtionosuudella varmistetaan, että taidetta voidaan tehdä sielläkin, missä yleisöltä saatavat tulot ja kunnan rahat eivät muutoin riitä.

Hallituksen esityksen tarkoitus laajentaa esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän soveltamisalaa on erittäin kannatettava. Lain soveltamisalaan kuuluva esittävä taide määritellään väljästi, mikä mahdollistaa esittävän taiteen tukemisen nykyistä laajemmin. Pidän erinomaisena myös esityksen tavoitetta lisätä valtionosuusjärjestelmän joustavuutta ja läpinäkyvyyttä. On perusteltua, että yksikköhintojen laskeminen perustuu jatkossakin taidelaitosten toiminnasta aiheutuneisiin toteutuneisiin käyttökustannuksiin ja jakajana käytetään laitosten saman kalenterivuoden todellista henkilötötyövuosien määrää. Tällöin valtionosuuden määrä noudattaa kustannustasoa ja henkilötötyvuosia koskien toiminnan voilymin määrää. Uudistuksella on siten sivistyksellisten oikeuksien toteutumista vahvistava vaikutus. Ei voi liikaa korostaa, että varattu lisärahoitus on esittävän taiteen uudistamiselle välttämätön.

Esityksen taustalla on Kuusiston työryhmän tammikuussa 2018 alulle laittama työ. Haluankin tässä yhteydessä lämpimästi kiittää työryhmän erinomaista pohjatyötä siellä kulttuurin kentällä — on todella kuunneltu sitä kentän ääntä siinä.

Lain soveltamisalaa laajennetaan lainsäädännöllisesti niin, että se kattaa kaikki esittävän taiteen muodot. Monet taiteenalat, esimerkiksi kuorot, ovat aiemmin jääneet soveltamisalan ulkopuolelle. Kun kuorot eivät ole aiemmin kuuluneet lain piiriin, ovat muun muassa ammattilaulajien mahdollisuudet työllistyä laulajina kuorossa, samaan tapaan kuin soittajien orkestereissa, olleet hyvin rajalliset. Tämä yhtenä esimerkkinä siitä, mitä tämä uusi VOS-laki sitten saa aikaiseksi.

On tärkeää, että valtionosuusjärjestelmän piiriin pääsemistä ei esitetä rajattavan vain tiettyihin esittävän taiteen muotoihin. Tällä pyritään edistämään taide- ja kulttuuripalvelujen monimuotoisuutta. Ehdotetulla lainsäädännöllä annetaan mahdollisuus myöntää korotettu valtionosuusprosentti osaan toimintayksikön henkilötötyvuosista. Tällöin resursseja voidaan suunnata muun muassa kiertue- tai vierailutoimintaan sekä lapsille, kielellisille vähemmistöille tai erityisryhmille kohdistuvaan esitystoimintaan. Korotetulla valtionosuusprosentilla korvataan nykyisen valtionosuuden lisäksi samaan toimintaan myönnettävät harkinnanvaraiset valtionavustukset.

Uudistuksen toimeenpanossa tulee huolehtia siitä, että esittävän taiteen monipuolinen tarjonta turvataan myös alueellisesta näkökulmasta. Pitää varmistaa, että eri taiteenalojen toimintamahdollisuudet turvataan yhdenvertaisin perustein. Huomiota tulee kiinnittää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 150/2020 vp

muun muassa orkestereiden yksikköhinnan laskuun ja eriytymiseen teatterin yksikköhinnasta. Pidemmän ajan trendi on ollut, että nämä yksikköhinnat eriytyvät toisistaan.

Hallituksen esityksessä esitetään, että toimintayksikkö voitaisiin hyväksyä esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän piiriin joko toistaiseksi tai kolmen vuoden määräajaksi. Tällä pyritään siihen, että järjestelmä tukee riittävästi mahdollisuuksia sekä toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen että toimijakentän uusiutumiseen. Ehdotettu uudistus lisää joustavuutta nykyiseen valtionosuusjärjestelmään. Voimassa oleva lainsäädäntö on mahdollistanut valtionosuuden piiriin päässeille teattereille ja orkestereille lähes pysyvän aseman valtionosuusrahoituksen saamiseksi. Kun asemansa vakiinnuttaneita toimijoita ei ole poistunut rahoituksen piiristä, siihen ei ole voitu ottaa uusia toimijoita käytettävissä olevan rahamäärän rajallisuuden vuoksi.

Arvoisa puhemies! Suurin osa valtionosuuden piiriin hakevista vapaan kentän yhteisöistä, jotka eivät saa valtionosuutta vaan Taiken myöntämää rahoitusta, on myös harjoittanut vuosia ammattimaista ja säännöllistä toimintaa. Vapaan kentän toimijat toimivat pienillä taloudellisilla voimavaroilla. Vapaan kentän toimijoiden lähtökohdat lakiehdotuksen mukaisten edellytysten täyttymiseksi ovat erilaiset kuin pitkään valtionosuuden turvin toimintojaan kehittäneillä.

Huomiota on kiinnitetty siihen, että esittävän taiteen valtionosuusrahoituksesta noin puolet on tullut veikkausvoittovaroista. Haluankin korostaa, että rahapelitoiminnan tuottojen pysyvä lasku ei saa heikentää ammattimaisten kulttuuripalvelujen alueellista saatavuutta, joka on sitä koskevan valtionosuusjärjestelmän keskeinen peruste. Myös kuntatalouden vaikeudet vaikuttavat kuntien mahdollisuuksiin rahoittaa taide- ja kulttuurialan toimijoita.

Arvoisa puhemies! Kulttuurialan julkinen rahoitus tulee turvata siten, että se on ennustettavaa ja määrältään riittävää. Tulee muistaa, että kulttuurin toimiala on Suomessa keskeinen ja työvoimavaltainen ala. Kulttuurin osuus kaikista työllisistä oli vuonna 2018 peräti 4,9 prosenttia ja kulttuuriammateissa työskenteli 135 000 henkilöä eli aikamoisen suuri määrä. Välilliset vaikutukset aluetalouteen nostavat kulttuurialan työllistävää vaikutusta. Kulttuuriin panostamisella on paitsi taloudellista toimeliaisuutta myös ihmisten hyvinvointia lisäävä vaikutus. Kulttuurin bkt-osuus on peräti 3,3 prosenttia.

On tärkeää tunnistaa tekijöitä, jotka voivat tulevaisuudessa aiheuttaa muutospaineita esittävän taiteen rahoitusmalliin. Muun muassa esittävä taide kehittyy edelleen esimerkiksi virtuaalisen esittämisen, mediataiteen ja erilaisten monitaiteisten esitysmuotojen, kuten performanssin, esitystaiteen ja lavarunouden, myötä. Lisäksi esittävän taiteen toimintakenttää uudistavien tuotantoalustojen mahdollisuuksien huomioiminen on valtavan tärkeää.

Ja, arvoisa puhemies, lopuksi vielä yksi asia. Koronakriisi, niin kuin tiedämme, on vaikeuttanut kulttuurialan työntekijöiden toimeentulomahdollisuuksia ennennäkemättömällä tavalla. Esitysten, konserttien ja erilaisten keikkojen peruutusten takia moni kulttuurialalla toimiva on joutunut työttömäksi. Erityisesti vapaan kentän toimijat saavat tulonsa useista eri lähteistä, joista tekijänoikeuskorvaukset ovat yksi tärkeä asia. Tekijänoikeuskorvauksen maksamisen ajankohta voi kuitenkin ajoittua pitkänkin ajan päähän siitä, kun korvaukseen oikeutettu teos on tehty. Työttömäksi joutuneen kohdalla tilanne on erityisen hankala. Tekijänoikeuskorvaukset vähentävät ansiosidonnaista päivärahaa samalla tavalla kuin työttömyyden aikana ansaittu palkka, vaikka tekijänoikeuskorvauksia ei edes oteta päivärahan määrän kertymisessä huomioon. On hyvin tärkeää, että tämä epäkohta korjataan mahdollisimman pian.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 150/2020 vp

17.11 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Olen erittäin iloinen siitä, että tämä laki on edennyt. Kun tässä oli lähetekeskustelu, käytin jo puheenvuoron, missä puhuin kulttuurin merkityksestä ylipäätään, vähän tämänkin lain historiasta. Tuossa edellä edustaja Eloranta hyvin kuvasi tätä kokonaisuutta. En käytä tähän sen enempää aikaa.

Tulin tänne saliin pitääkseni tämän hyvin lyhyen puheenvuoron vain siksi, että minulle oli kova järkytys, puhemies, kova järkytys, kun tänään huomasin, että perussuomalaiset ovat jättäneet vastalauseen tästä. Minusta se oli aivan kammottavaa, kun kovasti kuuntelin äskeistä perussuomalaisten puheenvuoroa ja siinä sanottiin, että kyllä se on niin väärin, kun vaikkapa teattereita tuetaan. Kyllä minä väitän, että ainakin Pirkanmaalla Tampereella moni perussuomalaisten kannattaja tykkää käydä ihan oikeasti teatterissa, tykkää käydä Työväen Teatterissa. En ollenkaan näe, että näinä ankeina aikoina ei kannattaisi tukea kulttuuria.

Se, mikä näissä teattereissa, orkestereissa, museoissa, mitä tämä lainsäädäntö koskee, on ominaista, on se kulttuurin tukimuoto, joka nimenomaan kohdistuu ympäri Suomen kaikille alueille. Se on hyvin tärkeää myös aluepoliittisesti. Esimerkiksi Pirkanmaalla on laskettu, että kulttuurifestivaalit toivat aluetaloudelle hyvää 250 miljoonaa, ja se ei ole pieni summa se. Kulttuuritapahtumat lisäävät työllisyyttä — tänä päivänä hyvin tärkeä teema — enkä olisi uskonut, että perussuomalaiset tällaiseen lähtevät.

Erityisesti ihmettelin, hämmästelín, olin todella pettynyt, että he ovat myös Tampereen Työväen Teatteria vastaan, sen rahoitusta vastaan. Se on historiattomuutta. Työväen Teatterilla on pitkän aikaa ollut tämä erityisrahoitusasema, ja nyt sitten perussuomalaiset olisivat siitä luopumassa, kun päinvastoin tämän lainsäädännön historiaan kuuluu työryhmävaihe, jossa esitettiin, että tästä tuesta Työväen Teatterille luovuttaisiin, mutta silloinen kulttuuriministeri Terho taisteli sen, että tähän ei menty, meidän kaikkien eri puolueiden edustajien tuella. Tässä oli pirkanmaalaista elinkeinoelämää laidasta laitaan, kaikki halusivat nähdä Työväen Teatterin merkityksen sekä turvata tämän erityisen rahoituksen tason. Tällä on iso merkitys, enkä usko, että perussuomalaisten edustajat Pirkanmaalla tulevat pääsemään kovin helpolla yrittäessään perustella, miksei Työväkselle, Tampereen Työväen Teatterille, voisi antaa sitä, mitä sille varmasti kuuluu.

Kiitos Työväen Teatterille, kiitos teattereille, kiitos valiokunnalle hyvästä ja nopeasta työstä. — Kiitoksia.

17.14 **Rami Lehto ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Viitaselle tiedoksi: Eivät perussuomalaiset ole sanoneet, ettei näitä saisi tukea. Perussuomalaiset kritisoivat, että tukia kasvatetaan koko ajan, vaikka taloudella menee muutenkin huonosti, ja perussuomalaiset vastustavat sitä, että ohjataan poliitikkojen suunnasta, minkälaista taidetta teattereiden pitää tehdä, kun teattereiden pitäisi itse saada päättää. Perussuomalaiset kritisoivat samoin tätä, että kesäteatterit eivät pääse tähän mukaan, ja perussuomalaiset kritisoivat sitä, että kaikki teatterit eivät ole samalla viivalla vaan kaksi saa tuplasti enemmän tukea.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.